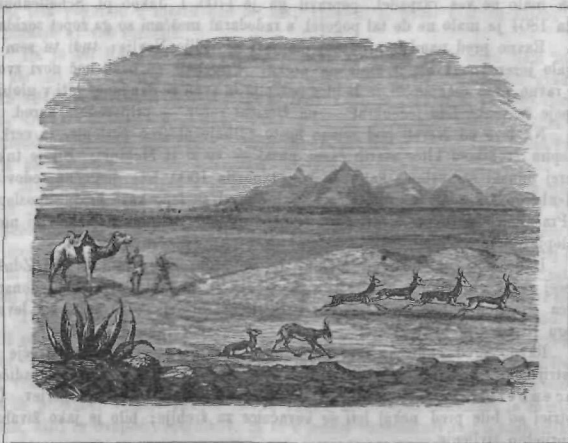

Prirodopisno - natoroznansko polje.

Lov na gazele.

Vsak kraj naše zemlje ima po katero domačo žival, brez katere bi ljudje ali ne mogli biti, ali bi pa zelo težavno živeli brez nje. Takó bi v krajih, po katerih mi živimo, ljudje zelo težavno izhajali, ako bi ne imeli konja in krave. V severnih mrzlih krajih ob bregovih ledenega morja, kjer naše domače živali ne moreje živeti, ondu je Bog Laponcem ustvaril severnega jelena, ki jim nadomestuje konja in govedo, kozo in ovco.

In ako se v mislih prestavimo iz mrzlih sneženih polj in v žarečo puščavo, ki se enako peščenemu morju razprostira po velikem delu Afrike in po sosednjih azijanskih zemljah, našli bomo kamelo, ki ondotnim prebivalcem nadomestuje našo tovorno in vprežno živino. Brez te močne, trpežne in hitre

živali bi ljudje nikakor ne mogli živeti po onih vročih pustinjah, katerih ne oživlja nobena živa voda, in po katerih žareče sape sežgó vsako bilko, ki bi morda hotela poganjati v jalovem pesku. Tem deželam je kamela ali velblod neprecenljive vrednosti. Kaj je kamela Arabcem in Egipčanom, o tem vam je „Vrtec“ užé mnogo povedal, takisto tudi o njenem življenji in njenih lastnostih. Danes naj vam povem samo toliko, da se s kamelami hodi tudi na lov. Znano je, da je kamela jako hitra žival ter zna še bolje dirjati kakor naš konj. Arabci razlikujejo dve vrsti kamel, namreč pustinjsko in poljsko kamelo. Pustinjska kamela je laža, šibkejša in hitrejša, a poljska, ki živi na obdelanej zemlji, je teža, okórnejša in počasnejša. Prva je izvrstna

za ježo, a druga je močen tovornik. Pravijo, da dobra pustnjska kamela preteče za 12 ur 25 milj (čez 18 Mirijametrov) daljave. Sonini celó pripoveduje, da je neki Beduin na svojej kameli jezdil iz Kahire v Egipt do arabske Meke, to je 200 naših milj (151 Mirijametrov), ter da ni več potreboval nego 5 dni, kar pa skoraj ni, da bi verjeli.

Nu ako je kamela res tako hitra, potlej je gotovo pripravna, da se ž njo hodi tudi na lov. Ali paziti je treba, da se kam ne zazrè, ker je kamela jako plašljiva, ter se časi tudi najmanjše stvari ustraši. Denašnja podoba vam kaže lov s kamelo na gazele ali antilope. Gazele so najbližje sorodnice naše divje koze; nekoliko manjše so od srne, pa so mnogo tanjše in gibkejše od nje. Živé v severnej in notranjej Afriki, največ po planinah. Pasó se samo po dnevi, najrajše zjutraj za hlada in proti večeru. Ako je njih bistro okó ugledalo, tenko uho zaslišalo ali dober nos zavohal kako nevarnost, hitro jo pobrišejo, kakor bi jih nesel vihar, najrajše na kak grič, od koder imajo razgled na vse strani. Bežeče gazele je kaj prijetno gledati; človeku se zdi, kakor bi po zraku letele, ker vedno z vsemi štirimi nogami ob jednom odskakujejo od zemlje. Arabci jih zeló radi preganjajo na svojih hitrih kamelah, in ko se približajo spehanej živali, vržejo jej med noge težek krepolec, da jej prebije tenke kosti. Gazelino meso je jako okusno, koža se potrebuje za različne stvari, posebno za obleko. Vjeta mlada gazela se dá udomačiti, ter je krotka, kakor kaka druga domača žival. Zato jih lovijo vsi od najmanjšega siromaka do največjega bogatina.

Razne stvari.

Drobtine.

Umril je v dan 21. januarja preč. gospod monsig. Jurij Križaj, dekan in župnik v Kámeniku. Rajniki je bil obče spoštovan in velik prijatelj slovenskej mladini. Ž njim je izgubil tudi „Vrtec“ svojega večletnega in zvestega naročnika. Bil je rajniki rojen na Godešiči blizu Škofje-loke 2. aprila 1809. l., posvečen v mašnika 2. avgusta 1835. l., ter je služil preko 45 let zvesto v vinogradu Gospodovem. Njegova velika dobrodelnost in gorečnost za vse dobre naprave znana je obče. Bodi mu zemlja lahka in v miru naj počiva!

(Avstrijsko-ogerske dežele po številu prebivalcev.)

Ogersko	šteje	11,530.000	preb.
Galicija	"	5,953.000	"
Češko	"	5,557.000	"
Dolenje Avstrijsko	"	2,929.000	"
Erdeljsko	"	2,125.000	"
Moravsko	"	2,151.000	"
Štajersko	"	1,212.300	"
Hrvatsko in Slavonija	"	1,169.000	"
Tirolsko in Predarelsko	"	912.700	"
Gorenje Avstrijsko	"	760.800	"
Vojaška krajina	"	695.000	"
Primorsko	"	650.500	"
Bukovina	"	569.000	"
Šlezija	"	565.700	"
Kranjsko	"	481.000	"
Dalmacija	"	474.500	"
Koroško	"	348.600	"
Salcburško	"	163.500	"

Zasedena (okupirana) dežela:

Bosnija	šteje	1,230.000	preb.
---------	-------	-----------	-------